

مقایسه سلامت عمومی پرستاران شاغل در شیفت‌های ثابت و در گردش

*محمدعلی سلیمانی^{۱۵} فریبا نصیری زیبا^{۱۶} اکرم ذونعمت کرمانی^{۱۷} فاطمه حسینی^{۱۸}

چکیده

زمینه و هدف: سلامتی پرستاران به دلیل خستگی ناشی از شیفت کاری طولانی در معرض خطر قرار دارد. مسلماً پرستارانی که از سلامت عمومی خوبی برخوردار نباشند، قادر نخواهند بود مراقبت‌های خوبی (نظیر حمایت‌های فیزیکی، روانی و ...) از بیمار به عمل آورند. سلامتی پرستاران به عنوان ارائه دهندگان مراقبت، در کیفیت مراقبت ارائه شده از سوی آن‌ها بر بیماران تأثیرگذار است. لذا برای ارائه مراقبت مناسب توسط پرستاران لازم است که آن‌ها، خود افرادی سالمی باشند. این پژوهش با هدف مقایسه سلامت عمومی پرستاران شاغل در نوبت‌های کاری ثابت و در گردش مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی ایران، در سال ۱۳۸۵ انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع مقایسه‌ای بود. جامعه پژوهش کلیه پرستاران شاغل در مراکز بهداشتی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی ایران بودند. ۵۲۰ نفر از پرستاران شاغل در شیفت‌های مختلف از طریق نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای در پژوهش شرکت کردند. داده‌ها با استفاده از ابزار GHQ ۲۸ جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد، ۷۲/۳ درصد از پرستاران شیفت ثابت سلامت عمومی مطلوب، ۱۸/۸ درصد تا حدی مطلوب و ۸/۸ درصد نامطلوب داشتند. در پرستاران شیفت در گردش سلامت عمومی ۶۲/۳ درصد مطلوب، ۲۶/۲ درصد تا حدی مطلوب و ۱۱/۵ درصد نامطلوب بود. نتایج آزمون کای اسکور نشان داد که بین سلامت عمومی پرستاران شیفت ثابت و پرستاران شیفت در گردش اختلاف معنی‌دار وجود دارد؛ به‌طوری که پرستاران شیفت ثابت از سلامت عمومی مطلوب‌تری برخوردار بودند ($P = 0.005$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به این که سلامتی پرستاران که خود مسئول سلامتی بیماران و جامعه هستند، از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. با توجه به نتایج پژوهش حاضر مدیران پرستاری باید حتی‌المقدور شیفت ثابت را در برنامه کاری پرستاران قرار دهند، تا عوارض ناشی از شیفت‌های در گردش کاهش یابد.

کلید واژه‌ها: پرستاران - پرستاری - کار شیفتی - سلامت عمومی.

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۱/۱۸ تاریخ پذیرش: ۸۶/۶/۲۸

^۱ کارشناس ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسئول)

^۲ مربی گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران.

^۳ مربی گروه بهداشت، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران.

^۴ مربی گروه آمار، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران.